

Naziv kolegija	UPRAVLJANJE PROCESOM DECENTRALIZACIJE	
Nastavnici	Nositelji: Nositelji: prof.dr.sc. Ivan Koprić, prof. dr. sc. Gordana Marčetić Nastavnici: Doc.dr.sc. Vedran Đulabić Doc.dr.sc. Mihovil Škarica Doc.dr.sc. Jasmina Džinić	
Status kolegija (semestar i redoviti ili fakultativni)	I, II, III; IV semstar Fakultativni	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave (predavanja, vježbe, seminar i sl.)	5 ECTS, predavanja	
ECTS koeficijent opterećenja studenta	5	
Broj sati po semestru	15	
Ciljevi kolegija		
Upoznati studente s: <ul style="list-style-type: none"> - glavnim društvenim procesima koji utječu na decentralizaciju: globalizaciju, europeizaciju, regionalizaciju i urbanizaciju - decentralizacijskim reformama u različitim zemljama s obzirom na prevladavajuće doktrinarne razlike na kojima su one utemeljene - tijekom procesa decentralizacije, od identifikacije ključnih aktera, definiranja plana i programa do provedbe i praćenja procesa decentralizacije - rubnim uvjetima koji utječu na politiku decentralizacije, kao i faktorima koji ju potiču ili ograničavaju - fazama decentralizacijskog procesa - politikom i provedbom decentralizacije u Hrvatskoj, kao i perspektivama decentralizacije posebno s obzirom na pridruživanje Europskoj uniji 		
Sadržaj kolegija		
Lokalna samouprava i decentralizacija: tipovi decentralizacije i koncepcije o ulozi lokalnih jedinica. Decentralizacija i društveni procesi (globalizacija, europeizacija, urbanizacija). Komparativni uvid u procese decentralizacije. Decentralizacija i suvremene reforme javne uprave – novi javni menadžment i dobra vladavina. Temelji procesa decentralizacije: pravni, kulturološko-tradicijski. Rubni uvjeti procesa decentralizacije. Tijela i subjekti važni za provođenje decentralizacije. Faze decentralizacijskog procesa. Decentralizacija ovlasti, poslova i funkcija. Jačanje kapaciteta lokalnih institucija. Evaluacija decentralizacije: praćenje i dodatne korekcije. Proces decentralizacije u Hrvatskoj. Upravljanje procesom decentralizacije u Hrvatskoj		
Očekivani ishodi učenja		
INTELEKTUALNE (KOGNITIVNE) VJEŠTINE		
Znanje i razumijevanje		
Nakon uspješno savladanog predmeta, student će moći: <ol style="list-style-type: none"> 1. Razumjeti i objasniti glavne društvene procese koji utječu na decentralizaciju: globalizaciju, europeizaciju, regionalizaciju i urbanizaciju. 2. Objasniti tijek procesa decentralizacije od identifikacije ključnih aktera, definiranja plana i programa do provedbe i praćenja procesa decentralizacije. 3. Prepoznati i objasniti rubne uvjete koji utječu na politiku decentralizacije, kao i faktore koji ju potiču ili ograničavaju. 4. Grupirati srodne upravne resore u kojima se javljaju isti ili slični izazovi u pogledu procesa decentralizacije. 5. Diskutirati komparativne trendove decentralizacije te izdvojiti primjere najuspješnije provedbe decentralizacijske politike. 		
Primjena		

Nakon uspješno savladanog predmeta, student će moći:

1. Interpretirati utjecaj suvremenih društvenih procesa poput globalizacije, europeizacije, regionalizacije i urbanizacije na decentralizaciju.
2. Izabrati adekvatne komparativne primjere kao modele na kojima se može utemeljiti decentralizacijska strategija Hrvatske.
3. Rasporediti odgovornost za pojedine komponente decentralizacijskog programa.
4. Interpretirati teorijske okvire decentralizacije te demonstrirati prikladnost svakog pojedinog za tumačenje uzroka i posljedica decentralizacijskih politika.

Analiza

Nakon uspješno savladanog predmeta, student će moći:

1. Analizirati različite tipove decentralizacije s obzirom na povijesnu, pravnu i institucionalnu uvjetovanost svakog pojedinog.
2. Ispitati utjecaj čimbenika decentralizacije i njenih rubnih uvjeta na uspješno oblikovanje i provedbu decentralizacijskog programa.
3. Usporediti decentralizacijske reforme u različitim zemljama s obzirom na prevladavajuće doktrinarne razlike na kojima su one utemeljene.
4. Povezati decentralizacijske mjere s drugim reformskim mjerama u političko-upravnom sustavu.
5. Kategorizirati rubne uvjete procesa decentralizacije s obzirom na njihov utjecaj na taj proces.
6. Provjeriti prikladnost decentralizacijskih mjera s obzirom na položaj, ulogu i strukturu teritorijalnih samoupravnih jedinica te povezati takve mjere s drugim potrebnim promjenama u teritorijalnom upravnom sustavu.

Sinteza

Nakon uspješno savladanog predmeta, student će moći:

1. Konstruirati teorijsko-metodološki okvir za komparativna istraživanja decentralizacijskih politika.
2. Osmisliti i pripremiti istraživanje uspješnosti procesa decentralizacije u pojedinim upravnim područjima.
3. Konstruirati plan prilagodbe jedinica lokalne i regionalne samouprave za decentralizaciju te pripremiti metodologiju procjene njihovog kapaciteta za decentralizaciju.
4. Predložiti redoslijed decentralizacijskih mjera, nositelje pojedinih etapa decentralizacije te vremenske okvire provedbe pojedinih mjera.

Vrednovanje (Evaluacija)

Nakon uspješno savladanog predmeta, student će moći:

1. Preispitati prikladnost pravne regulacije i organizacije jedinica lokalne i regionalne samouprave za apsorpciju decentralizacijskih mjera.
2. Valorizirati utjecaj institucionalne, pravne i organizacijske tradicije pojedinih zemalja na decentralizaciju.
3. Procijeniti prikladnost teorijskih modela za empirijsko istraživanje decentralizacije te odabrati onaj adekvatan dimenzijama decentralizacije koje se istražuju.
4. Prosuditi rubne uvjete za pripremu, početak i provedbu politike decentralizacije.
5. Valorizirati komparativne modele decentralizacije te odabrati one prikladne hrvatskom tradicijskom i institucionalnom kontekstu.

Opće (generičke) vještine

Nakon uspješno savladanog predmeta, student će moći:

1. Jasno i razumljivo prezentirati usvojene ishode učenja
2. Cjelovito i kritički preispitivati postojeću znanstvenu i stručnu literaturu te ju prikupljati iz domaćih i inozemnih izvora
3. Svoju argumentaciju temeljiti na rezultatima vlastitih i tuđih komparativnih i empirijskih istraživanja

4. Aktivno pratiti i analizirati javne politike decentralizacije u pojedinim upravnim resorima, kao i procjenjivati rubne uvjete za uspješnost provedbe takvih mjera
Praćenje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i oblici provjere znanja
<ul style="list-style-type: none"> - Evidentira se dolazak studenata na predavanje; - Bilježi se aktivnost studenta na nastavi, pojedinačna izlaganja o nekoj temi, razumijevanje gradiva, kvaliteta diskusije i slično; - Znanje se provjerava na usmenom ispitu i ocjenjuje ocjenom od dovoljan (2) do izvrstan (5). Usmeni ispit se sastoji od primjene, analize, sinteze i vrednovanja znanja stečenog na temelju predavanja i diskusija na nastavi te obvezne literature.
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih kompetencija
<ul style="list-style-type: none"> - Analiziranje statističkih podataka o prolaznosti i prosjeka uspješnosti studiranja na predmetu; - Povratne informacije studenata, - Priprema i objava znanstvenih radova povezanih s temom decentralizacije sa studentima i praćenje njihovog znanstvenog rada; - Poticanje sudjelovanja studenata na stručnim i znanstvenim skupovima i istraživačkim projektima povezanih s temom decentralizacije.
Obveze studenata
<ul style="list-style-type: none"> - Pohađati predavanja; - Aktivno sudjelovati u nastavi putem interaktivne diskusije s nastavnikom i ostalim studentima; - Naučiti ispitno gradivo.
Obvezna literatura
<ol style="list-style-type: none"> 1. Koprić, Ivan (2008) Upravljanje procesom decentralizacije; Hrvatska javna uprava god. 8., br. 1., str. 95-133 - dostupno u elektronskom obliku na: http://www.iju.hr. 2. Koprić, Ivan (2012) Lokalna samouprava u Hrvatskoj: pokvarena igračka u rukama politike. U: Musa, A. (ur) 1. Forum za javnu upravu.; Zagreb: Friedrich Ebert Stiftung i Institut za javnu upravu (2012), str.. 7-28. 3. Koprić, Ivan (2012) Lokalna i regionalna samouprava u H.: k policentričnoj zemlji. U Hrvatski pravni sustav, HAZU (str. 127-160) (ur. J. Barbić). 4. Gábor Péteri (ed.) (2002); Mastering Decentralization and Public Administration Reforms in Central and Eastern Europe. Budapest: OSI/LGI. Tekstovi: Gábor Péteri, Violetta Zentai: Lessons on Successful Reform Management Kenneth Davey: Decentralization in CEE Countries: Obstacles and Opportunities. A. J. G. Verheijen: Removing Obstacles to Effective Decentralization: Reflecting on the Role of the Central State Authorities. 5. Hendricks, Frank, John Loughlin, Anders Lidsrom: European Subnational Democracy. In: isti autori The Oxford Handbook of Local and Regional Democracy in Europe, 2011, pogl. 30. 6. Koprić, Ivan (2016); Decentralisation as the Precarious Component of Contemporary European Governance: From Concepts to Practice (Liber Amicorum Mélanges Marcou). 7. Koprić, Ivan (2015); Teritorijalna organizacija Hrvatske: prema novom uređenju. U: Nova upravno-teritorijalna organizacija Hrvatske. Zagreb: HAZU, str. 21-44.
Osnovna izborna literatura
<ol style="list-style-type: none"> 1. Swianiewicz, Pawel (2010) Territorial Consolidation Reforms in Europe. Budimpešta: Open Society Institute 2. Kuhlmann, Sabine et al. (2011) Dezentralisierung des Staates in Europa Auswirkungen auf die kommunale Aufgabenerfüllung in Deutschland, Frankreich und Großbritannien. Wiesbaden: Springer Fachmedien Wiesbaden GmbH. 3. Moreno, Angel Manuel (2012) Local Government in the Member States of the European Union: a Comparative Legal Perspective. Madrid: National Institute of Public Administration

4. Péteri, Gábor (ed.) (2002) *Mastering Decentralization and Public Administration Reforms in Central and Eastern Europe*. Budapest: Open Society Institute – Local Government and Public Service Reform Initiative.
5. Pusić, Eugen (2003) Lokalna samouprava u Njemačkoj. U: Eugen Pusić: *Upravljanje u suvremenoj državi*. Zagreb: Društveno veleučilište u Zagrebu.
6. Pusić, Eugen (2003) Globalno i lokalno: lokalne jedinice u procesu globalizacije. U: Eugen Pusić *Upravljanje u suvremenoj državi*. Zagreb: Društveno veleučilište u Zagrebu.
7. Koprić, Ivan (2005) *Razvoj lokalne samouprave u Republici Hrvatskoj 1990-2005*. (izbor članaka). Zagreb: Društveno veleučilište u Zagrebu (u tisku).
8. Pusić, Eugen et al. (1998) *Hrestomatija upravne znanosti*, sv. II, Pravni fakultet u Zagrebu, Zagreb (str. 215-225, 227-233, 235-241, 244-245, 254-255, 267-272, 278-279, 285-287, 291-292, 299-302, 309-312).
9. Koprić, Ivan (ed.) (2003) *Legislative Frameworks for Decentralisation in Croatia*. Zagreb: Faculty of Law University of Zagreb and Croatian Law Centre.
10. Caulfield, Janice, Helge O. Larsen (eds.) (2002) *Local Government at the Millenium*. Opladen: Leske+Budrich.
11. Baldersheim, Harald, Michal Illner, Hellmut Wollmann (eds.) (2003) *Local Democracy in Post-Communist Europe*. Opladen: Leske+Budrich.
12. Kandeve, Emilia (ed.) (2001) *Stabilization of Local Governments*. Budapest: OSI/LGI. (Albanija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Croatia, Makedonija, Moldova, Rumunjska).
13. Horváth, Tamás M. (ed.) (2000) *Decentralization: Experiments and Reforms*. Budapest: OSI/LGI. (Estonija, Latvija, Litva, Poljska, Češka, Slovačka, Mađarska, Slovenija).
14. Šmidovnik, Janez (1995) *Lokalna samouprava*. Ljubljana: Cankarjeva založba.
15. Norton, Alan (1994) *International Handbook of Local and Regional Government; A Comparative Analysis of Advanced Democracies*. Aldershot: Edward Elgar.
16. Gidlund, Jan-Erik, Magnus Jerneck (eds.) (2000) *Local and Regional Governance in Europe: Evidence from Nordic Regions*. Cheltenham: Edward Elgar.
17. Hoffmann-Martinot, Vincent i Hellmut Wollmann (2006) *State and Local Government Reforms in France and Germany*. Wiesbaden: GWV Fachverlage GmbH